

KE SPLNĚNÍ VYSOKÝCH POŽADAVKŮ A NÁROČNÝCH ÚKOLŮ V NOVÉM VÝCVIKOVÉM ROCE

Příslušníci ČSLA pod cílevědomým vedením ústředního výboru Komunistické strany Československa úspěšně splnily úkoly stanovené XVI. sjezdem naší strany a Rozkazem ministra národní obrany ČSSR pro přípravu vojsk. Další prohloubení vedoucí úlohy strany a jejího vlivu na všechny oblasti života vojsk, cílevědomá ideově výchovná a politickoorganizátorská práce velitelů, příslušníků štábů a politických orgánů vede k růstu bojové připravenosti a pohotovosti svazků a útvarů všech druhů vojsk. Odpovědný přístup k plnění stanovených úkolů se odrážel v úsilí o kvalitní plnění výcvikových plánů, zlepšení organizátorské a řídicí práce a v hospodárnějším využívání všech vynakládaných prostředků. Vyšší kvalitou polního výcviku vzrostla celková úroveň připravenosti vojsk k plnění složitých bojových úkolů. Upevnila se vojenská kázeň a organizovanost života vojsk podle základních řádů. Plně si uvědomujeme, že dosažené výsledky jsou spjaty s vedoucí úlohou Komunistické strany Československa.

Rozkazem ministra národní obrany ČSSR pro přípravu vojsk ČSLA v tomto výcvikovém roce byly uloženy náročné úkoly v přípravě velitelského sboru, ve výchově a výcviku vojsk. Chceme-li kvalitně splnit uložené úkoly, musíme nejen dosažené pozitivní výsledky udržet, ale všechny síly a prostředky zaměřit k tomu, aby se dále zkvalitnila celková připravenost velitelů, štábů a vojsk.

Význam požadavku kvalitně a v plném rozsahu splnit Rozkaz ministra národní obrany ČSSR pro přípravu vojsk ČSLA je zdůrazňován mimo jiné krajně vyhraněným vojenskopolitickým vývojem ve světě. Agresivní kruhy imperialismu, zejména USA, neskřývají svůj záměr likvidovat socialismus jako společenský řád. Orientují se na realizaci koncepce přímé konfrontace, horečně zbrojí, usilují o vojenskou převahu, vyvolávají nové konflikty a krizové situace. Odmiňují mírové návrhy Sovětského svazu a ostatních zemí socialistického společenství k zabezpečení míru a odvrácení hrozby jaderné války.

Abychom při plnění uložených úkolů dosáhli požadovaných výsledků, musíme **hlavní úsilí soustředit na rozhodující předpoklady** růstu celkové bojové schopnosti vojsk.

Jedním z předpokladů růstu celkové bojové schopnosti vojsk je **vysoká a všestranná úroveň připravenosti velitelského sboru**. Přitom platí jednoznačně zásada, že učít podřízené může jen ten, kdo je sám teoreticky na výši, zná problematiku výcviku a má dostatek praktických zkušeností. Tento požadavek při organizaci polního výcviku vystupuje do popředí zejména u těch velitelů, kteří bezprostředně výcvik organizují nebo jej kontrolují. Jejich přípravu je potřeba zaměřit na zvyšování teoretických znalostí, praktických návyků, metodických schopností a učít je uplatňovat cílevědomý tvůrčí přístup ve výchově a výcviku podřízených. Osvojování si nejnovějších poznatků vědy a techniky, soustavné studium nejnovějších poznatků organizace a taktiky vlastních vojsk i nepřítelů, prohlubování technických a odborných znalostí, zvyšování metodické připravenosti, hledání nových a účinnějších metod v přípravě podřízených musí stát v popředí každodenní činnosti velitelů a příslušníků štábů všech velitelských stupňů.

V přípravě velitelského sboru tedy jde o prohlubování znalostí zásad bojového řádu, dokonalejší jejich uplatňování v polním výcviku vojsk a o vyhledávání nových způsobů boje, které umožňují plnit složité bojové úkoly v krátkých časových lhůtách s vysokou efektivností. Zkvalitňovat rozhodovací proces, organizaci součinnosti a velení jednotkám při plnění bojových úkolů v terénu. Zvyšovat úroveň metodické připravenosti nejnižších velitelů. Na taktických cvičeních učít a zdokonalovat velitele a příslušníky štábů v praktickém zpracovávání propočtů, ve stanovování reálných a zdůvodněných úkolů podřízeným a ve velení v podmínkách silného radioelektronického rušení. Zvláštní pozornost věnovat průzkumu, maskování a obraně míst velení.

Dalším předpokladem růstu celkové bojové schopnosti vojsk je, aby těžiště v bojové přípravě bylo zaměřeno na **správnou organizaci a provádění praktického polního výcviku vojsk** v podmínkách maximálně se přibližujících skutečnému boji. Hlavní úsilí musí být soustředěno na zvyšování kvality a efektivnosti výcviku, na přípravu svazků a útvarů k vedení aktivní bojové činnosti se silným a technicky vybaveným nepřítelem. Veškerou činnost vojsk procvičovat v podmínkách intenzivní činnosti nepřátelského letectva a radioelektronického rušení nepřítelem. Svazky a útvary připravovat k vedení rozhodné a vysoce manévrové bojové činnosti, v prolamování obrany nepřítele v krátkých lhůtách, k činnosti v operačních manévrovacích skupinách a k plnění úkolů v přepadových odřadech. Důsledně procvičovat vedení boje v noci včetně cvičení s bojovou střelbou, zabezpečování bojové činnosti a dovedný přechod z denní bojové činnosti na noční. Pozornost věnovat vedení bojové činnosti v hrozném a zalesněném terénu, organizaci a vedení obranného boje.

Kvalitní splnění uvedených požadavků na růst celkové bojové schopnosti vojsk vyžaduje, aby v celém systému přípravy vojsk byla správně pochopena a prosazována zásada, že **taktická příprava je základem polního výcviku** a že jí musí být podřízen výcvik v ostatních předmětech bojové přípravy. To znamená, že úkoly polního výcviku, zejména při taktických cvičeních musí být plněny komplexně. To v praxi konkrétně znamená, že při všech cvičeních musí být společně s úkoly taktické přípravy procvičovány a plněny úkoly vedení aktivního a nepřetržitého průzkumu, překonávání zamořených pásem, zátarasů a překážek, organizace ochrany proti účinkům zbraní hromadného ničení použí-

tých nepřitelem, stílelecké přípravy, řízení bojových vozidel, odborné přípravy, materiálního a technického zabezpečení. Taktická cvičení musí být náročná, s komplexní tematikou, musí být při nich procvičována těsná součinnost při organizaci i v průběhu vedení bojové činnosti. Úkoly musí být plněny ve všech družích boje, ve dne i v noci, v různých terénních i povětrnostních podmínkách. Zejména při taktických cvičeních s bojovou střelbou musí být kladen důraz na pečlivou organizaci součinnosti a řízení bojové činnosti.

Rovněž důležitým předpokladem růstu celkové bojeschopnosti vojsk je **důsledné plnění programů bojové přípravy**, a to v plném rozsahu. Především je třeba plně respektovat stanovené zásady pro organizaci bojové přípravy a metodické pokyny pro jednotlivé předměty. Jakékoli narušení metodické posloupnosti ve výcviku, nedodržení zásady postupu od jednoduchého ke složitějšímu, nekomplexnost ve výcviku a nedostatky v jeho materiálním a technickém zabezpečení podstatně snižuje kvalitu dosahovaných výsledků.

V přípravě vojsk tedy jde o komplexní polní výcvik, dosahování vysoké intenzity a kvality taktické přípravy a důsledné prosazování zásad stanovených bojovým řádem do výcviku vojsk. Pozornost věnovat zdokonalování svazků a útvarů v připravenosti k přesunům, v organizaci součinnosti, ve vedení boje v horském a zalesněném terénu ve složitých podmínkách ve dne i v noci a ve využívání výsledků komplexního palebného ničení nepřitele. Podstatně zvýšit znalosti v bojové činnosti při plnění úkolů v přepadových, obcházejících a speciálních odřadech. Zlepšovat organizaci a vedení obranného boje.

Z toho vyplývá, že organizace a vedení boje v horském a zalesněném terénu, ve složitých podmínkách ve dne i v noci, v přepadových a obcházejících odřadech a vedení obranného boje nabývá na významu.

Při organizaci a vedení bojové činnosti **v horském a zalesněném terénu** je třeba respektovat řadu zvláštností. Jde zejména o to, že na bojovou činnost v horách má podstatný vliv velká členitost terénu, omezený počet cest a tím i ztížené možnosti pohybu a manévru jednotek a bojové techniky. Ztížený je provoz rádiových stanic, velení a zabezpečování bojové činnosti vojsk.

Zvláštnosti vedení bojové činnosti v horách mají vliv na uspořádání bojové sestavy. K dosažení a udržení vysokého tempa útoku, k obsazení důležitých výšin, průsmyků, silničních uzlů, objektů, k překonání vodních i jiných překážek musí být jednotky a útvary speciálně připravovány. Současné požadavky a zvláštnosti vedení boje v horském a zalesněném terénu vyžadují i nový přístup k rozvíjení taktických zásad.

Dosavadní zkušenosti z taktických cvičení potvrzují, že bojová činnost v horském terénu se povede převážně na samostatných směrech, a to pluky, prapory, rotami a mnohdy i četami. V řadě případů samostatná iniciativní činnost velitelů malých jednotek značnou měrou rozhodovala o úspěchu boje v horském terénu. To vyžaduje, aby v bojové přípravě byla věnována větší pozornost zvyšování úrovně připravenosti příslušníků velitelského sboru. Je potřeba učit je samostatnosti, rozhodnosti, iniciativě a náročnému velení. Od velitelů vyžadovat nešablonovitě uspořádání bojové sestavy, tvůrčí využití podmínek i ostatních vlivů situace, dovedné manévrování, udržování těsné součinnosti motostřeleckých a tankových jednotek s jednotkami druhů vojsk i sluzeb. Zvýšenou pozornost velitelů zaměřit na vedení průzkumu na bocích, na zvyšování počtu pozorovatelů a jejich rozmístění do hloubky a do výšky. V přípravě motostřeleckých a tankových jednotek a jednotek druhů vojsk k plnění společných úkolů v horském terénu je vhodné procvičovat některé

otázky společně s cílem získat hlubší zkušenosti uskutečňování manévru, využívání zbraní a bojové techniky.

Některé nové požadavky jsou kladeny na jednotlivé **druhy vojsk**. V útoku i obraně bude vhodné, aby část dělostřelectva působila v sestavě prvosledových praporů a někdy i rot. Při sjednocování úsilí letectva a dělostřelectva bude třeba hlavní pozornost soustředit na spolehlivé ničení nepřítele údery letectva v těch prostorech, kde je ztíženo nebo zcela vyloučeno použití dělostřelectva. Zvyšuje se význam všestranného zabezpečení bojové činnosti, především průzkumu a zajištění boků. Zvyšují se nároky na přípravu specialistů jednotlivých druhů vojsk, zejména řidičů a spojařů, nebo vlivem horského terénu vznikají těžkosti v úsilí o udržení stálého spojení a zabezpečování pevného velení. V týlové oblasti je nutné věnovat pozornost zásobování vodou z místních zdrojů, samostatné přípravě stravy, otázkám hygieny a první pomoci.

Vzhledem ke zvláštnostem vedení boje v horách nabývají na významu **obcházecí odřady**, organizované z motostřeleckých jednotek. Zkušenosti ze cvičení ukazují, že obcházecí odřady se mohou vytvářet na všech stupních od roty až po svazek, a to v období přípravy útočného boje nebo podle vzniklé situace v jeho průběhu.

Zasazení obcházecího odřadu do boje před zahájením útoku se uskutečňuje zpravidla jeho skrytým prosakováním mezerami nepřátelské sestavy v noci nebo ve dne při snížené viditelnosti. V průběhu vedení bojové činnosti mohou obcházecí odřady obcházet obranu nepřítele a útočit do jeho boku nebo týlu. Obcházecí odřad může úkol plnit buď samostatně, nebo v součinnosti s jinými obcházecími odřady, se vzdušnými výsady i s vojsky útočícími čelně. Ve všech případech musí být mezi jednotkami, které plní společný úkol, organizována podrobná a důsledná součinnost. Pro rychlé a překvapivé dopravení obcházecích odřadů do prostorů, v nichž mají úkol plnit, se dobře osvědčuje využívání vrtulníků. Proto je správný požadavek, aby jednotky zařazené do obcházecích odřadů byly kdykoli připraveny nastoupit do vrtulníků a uskutečnit taktický vzdušný výsadek.

Při zdokonalování svazků a útvarů k plnění úkolů v operačních manévrovácích skupinách, přepadových odřadech a k vedení bojové činnosti v noci, v horském a zalesněném terénu nesmíme zapomínat na ostatní druhy vedení bojové činnosti a podle konkrétní situace je připravovat.

Při organizaci a **vedení bojové činnosti v noci** je třeba zdůraznit, že nutnost vedení noční bojové činnosti vyplývá z požadavku zabezpečení nepřetržitosti boje ve vysokém tempu až do splnění stanoveného úkolu. Přitom je třeba vidět, že palebná síla a účinnost soudobé bojové techniky jsou do určité míry limitovány možnostmi pozorování bojiště a řízení palby i při použití přístrojů pro vidění v noci. Obvykle se snižuje palebná účinnost zbraní, narůstá potřeba munice a pohonných hmot. Zvyšují se požadavky na fyzické a psychické schopnosti člověka, vyčerpání vojsk a opotřebení techniky. Střídání dne a noci již neznamena vedení boje ve dne a jeho přípravu, odpočinek a doplňování záloh organizovat v noci. Neplatí zásada zahajování bojových akcí na úsvitu a jejich ukončování s příchodem soumraku.

S přihlédnutím ke kvalitnímu zvyšování technických prostředků pro vedení bojové činnosti v noci je nutné hledat a zavádět do přípravy velitelů a štábů a do výcviku vojsk nové formy a metody, které by plně odpovídaly soudobým požadavkům na vedení boje v noci a za snížené viditelnosti. Při uplatňování

nových požadavků je potřebné plně vycházet z toho, že vedení bojové činnosti v noci vyplývá z hlavní zásady dosáhnout nepřetržitosti bojové činnosti a splnění úkolu bez přerušení boje. Důsledná znalost negativních i pozitivních skutečností bojové činnosti v noci, jakož i vysoká organizační, palebná a manévrovací schopnost vojsk jsou nezbytnou podmínkou vyloučení záporného vlivu nočních podmínek. Docenit je třeba to, že při využití přístrojů pro vidění v noci palebné prostředky jednotek a útvarů neztrácejí na významu a účinnosti, ale že budou pouze ztíženy možnosti pozorování a řízení palby. Využívání prostředků pro vidění v noci, radiolokačních přístrojů a prostředků pro osvětlování bojiště sice v plné míře nevylučuje negativní vliv na noční bojovou činnost, ale podstatně jej omezuje. V podmínkách omezené viditelnosti v noci je možné v plné míře využít vlivu terénu na bojovou činnost, i když se do určité míry zmenšuje míra jeho vlivu jako faktoru maskování. Z toho vyplývá, že noc a podmínky omezené viditelnosti, nemusí být hlavní příčinou omezování cílů bojové činnosti a obsahu bojových úkolů vojsk.

Při soudobých bojových možnostech svazků a útvarů vést nepřetržitě bojovou činnost několik dnů a nocí narůstá nebývale požadavek součinnosti palby, pohybu a manévru vojsk a podpora boje zejména letectvem a bojovými vrtulníky. Význam přesné součinnosti je dán složitostí organizačních struktur vojsk a orgánů velení, složitostí soudobého boje a vzájemné závislosti použitých zbraní a jednotlivých systémů.

Při vedení útočné bojové činnosti se stále složitější stává dosažené **překvapení** nad nepřítelem, neboť jeho průzkumné prostředky umožňují kontrolovat přístupy k obraně v širokém pásmu a do značné hloubky. Dále je to jeho letectvo, které vede průzkum bojiště do taktické i operační hloubky. Přesto však v nočních podmínkách a při omezené viditelnosti jsou ve výhodnější situaci vojska útočící, protože na jejich straně je iniciativa a zámysl určovat způsoby vedení boje.

V obraně jsou vojska schopna vytvořit na důležitých směrech před předním okrajem souvislý pás průzkumu a sledovat bojiště a nepřetržitě střežit otevřené úseky terénu. Zrychlilo a upřesnilo se určování souřadnic cílů a zvýšila se přesnost palby. Snadněji lze zjistit jakýkoliv pohyb vojsk. Zejména v obraně je nutné respektovat skutečnost, že noční bojová činnost určuje specifické zvláštnosti bojového uskupení vojsk. Jednou z těchto zvláštností je značná samostatnost každého prvku uskupení vojsk v obraně, ale s omezenými možnostmi jeho zabezpečení.

Z toho vyplývá, že výsledky bojové činnosti vojsk v noci jsou do značné míry závislé na pečlivém a podrobném plánování a organizování této činnosti, na rychlé přípravě vojsk, jejich neočekávaném zasazení do boje z hlediska místa i času a na účinném využití všech prostředků, které jsou pro noční bojovou činnost k dispozici. Základní podmínkou dosažení úspěchu při vedení bojové činnosti v noci je pečlivá příprava vojsk a jejich všestranné zabezpečení. Tato příprava musí spočívat především v přípravě velitelů, příslušníků štábů a vojínů k plnění konkrétních úkolů. Přesně musí být stanoveno nejúčelnější bojové uskupení a určen detailní způsob vzájemné součinnosti všech druhů vojsk. Důraz musí být položen na přesné vedení a využití palby a osvětlování bojiště. V rámci příprav vojsk pro činnost v nočních podmínkách a za omezené viditelnosti musí být v první řadě procvičeno vedení průzkumu, bezchybná orientace, specifika útoku a obrany v různorodém terénu, využívání terénu, účinné vedení

palby, vedení rychlého manévru, organizace všestranného zabezpečení a správné využití přístrojů pro vidění v noci.

Samostatné přepadové odřady jsou určeny k plnění dílčích úkolů, budou často tvořit zvláštní prvek operační manévrovací skupiny a po splnění úkolu se vrátí do sestavy hlavních sil skupiny. Dochází tedy k tomu, že operační manévrovací skupina působí na určitě stanoveném směru, činnosti těchto odřadů v některých obdobích prakticky působí v celém pásmu armády nebo frontu. K tomu musí být přihlédnuto při řešení otázek zabezpečení, přikrytí a podpory.

Celkově je nutné zdůraznit, že soudobé manévrovací skupiny mají značně větší možnosti samostatně plnit bojové úkoly v operační hloubce, než tomu bylo doposud. Je to dáno především tím, že jsou mnohem pohyblivější, mají ve své sestavě výsadkové přepadové odřady a vlastní letectvo, které bude zabezpečovat jejich nepřetržitou podporu po celou dobu činnosti v operační hloubce. Proto i charakter jejich činnosti bude více manévrový a budou schopny plnit náročnější úkoly z hlediska ovládnutí a zničení vybraných objektů v sestavě nepřítelů.

Při zabezpečování celkového růstu bojeschopnosti vojsk sehrává důležitou úlohu **vyšší organizovanost a kázeň**, přesné plnění denního řádu, efektivní využívání doby stanovené na výcvik a odpoledního zaměstnání k přípravě velitelů i jednotek. Úsilí za vysokou organizovanost výcviku a jeho všestranné zabezpečení je velmi aktuální a vyžaduje všestrannou podporu.

Je rovněž třeba plně brát v úvahu, že neustále vzrůstá **úloha učební a výcvikové základny**, na jejíž budování a modernizaci jsou vynakládány značné prostředky. Je však třeba dosáhnout toho, aby moderní výcviková zařízení, včetně trenážerů a simulačních prostředků, byla intenzivně, efektivně a účelně využívána tak, aby se stala nezbytnou potřebou a součástí metodiky výcviku.

Pro kvalitní a efektivní plnění úkolů zaujímá důležité místo **organizátorská a řídicí práce**. Je žádoucí zvýšit její vliv na růst úrovně připravenosti velitelského sboru, prosazování ustanovení bojového řádu, náročné plnění ustanovení základních řádů a zvyšování úrovně kázně, plnění programů bojové přípravy s důrazem na komplexnost výcviku v taktické přípravě, objektivní hodnocení dosahovaných výsledků na základě hodnocení progresivních výcvikových norem, na dokonalé ovládnutí současné i nové bojové techniky a na budování moderní učební a výcvikové základny.

Především **plánování** musí odpovídat novým vyšším požadavkům a náročnějším podmínkám. Musí zabezpečovat přísný pořádek, vysokou kázeň a pevnou organizovanost při plnění uložených úkolů. Je třeba docenit, že bez pevného a reálného plánu nemůže být dosaženo efektivního a kvalitního plnění úkolů bojové a politické přípravy. Nestačí jenom zpracovat reálný plán, ale jeho plnění musí být všestranně zabezpečeno, a to po stránce politické, kádrové, organizační, technické a materiální.

Shrme-li všechny zkušenosti a poznatky k zabezpečování růstu bojeschopnosti vojsk, ukazuje se, že požadavky na výchovu a výcvik svazků a útvarů jsou a budou stále náročnější a složitější. Naplnění těchto požadavků vyžaduje se dosáhnout toho, aby výcvik byl cílevědomě organizován, účelně a efektivně uskutečňován za obětavé a poctivé práce velitelů, příslušníků štábů a poli-

tických pracovníků, při dalším prohloubení vedoucí úlohy strany a zvýšení vlivu stranických organizací na všechny stránky života vojsk. Využijeme-li zkušeností sovětských soudruhů, které jsou v praxi prověřeny, vytvoříme-li podmínky pro splnění úkolů v konkrétních podmínkách každého útvaru, bude tento rok dalším krokem k upevnění bojeschopnosti vojsk. K tomu nás zavazuje význam vnitropolitických událostí, zejména XVII. sjezd KSČ a volby do zastupitelských orgánů, abychom s využitím aktivity a iniciativy všech příslušníků ČSLA v plném rozsahu a kvalitně splnili úkoly, které vyplývají ze závěrů XVII. sjezdu KSČ a které stanoví Rozkaz ministra národní obrany ČSSR pro přípravu vojsk ČSLA.